

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 272  
van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**  
datum: 6 februari 2017

---

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

---

*Secundair onderwijs - Schoolachterstand*

Uit het spijbelrapport voor het schooljaar 2014-2015 'Wie is er niet als de schoolbel rinkelt?' blijkt dat er in Antwerpen 12.395 meerderjarigen zijn op een totaal van 26.333 leerlingen in de tweede en derde graad secundair. Dat is een percentage van 46 procent. Nemen we de drie graden, dan komen we nog tot een percentage van 34 procent meerderjarigen in Antwerpen.

In Vlaanderen liggen de cijfers lager. Uit het statistisch jaarboek 2014-2015 van het departement Onderwijs blijkt dat er 50.114 leerlingen meerderjarig waren op een totaal van 436.444 in het secundair onderwijs. Dat is een percentage van 11 procent.

Voor een deel van de meerderjarige leerlingen is de verklaring logisch: zij zitten in het laatste jaar, zijn geboren tussen januari en juni en zijn net 18 geworden.

Om een volledig beeld te krijgen van de redenen voor schoolachterstand in het secundair onderwijs in de Vlaamse provincies, stel ik de minister graag volgende vragen.

1. Als we de leerlingen die in hun laatste jaar zitten, geboren tussen januari en juni en net 18 zijn geworden, buiten beschouwing laten, over hoeveel meerderjarigen in het secundair onderwijs spreken we dan?
2. Beschikt de minister over cijfergegevens inzake het aantal leerlingen met een schoolachterstand:
  - a) waarvan de thuistaal niet Nederlands is;
  - b) die een schooltoelage ontvangen;
  - c) die niet in België zijn geboren;
  - d) die na de leeftijd van 12 jaar in België zijn komen wonen;
  - e) die geen volledig traject lager onderwijs hebben doorlopen?
3. Hoe evalueert de minister de gevraagde cijfergegevens?

Graag telkens een opdeling naar onderwijsvorm, leerjaar, provincie, leeftijd en geslacht.

**ANTWOORD**

op vraag nr. 272 van 6 februari 2017

van **INGEBORG DE MEULEMEESTER**

---

Vooraleerst wil ik opmerken dat u in uw inleiding verschillende cijfers heeft gebruikt, die steeds op een andere manier worden berekend.

- Het cijfer van 50.114 meerderjarige leerlingen in het secundair onderwijs (11%) uit het statistisch jaarboek van schooljaar 2014-2015 omvat
  - o het aantal leerlingen met geboortjaar 1996 of eerder. Het zijn leerlingen die zonder schoolse vertraging het zesde jaar secundair onderwijs al zouden moeten hebben afgewerkt;
  - o het voltijds gewoon secundair onderwijs (zonder HBO) en het buitengewoon secundair onderwijs (niet type 5);
  - o niet het deeltijds beroepssecundair onderwijs;
- Het cijfer van 12.395 meerderjarige leerlingen in Antwerpen is niet afkomstig uit het spijbelrapport 'Wie is er niet als de schoolbel rinkelt?', maar uit het Spijbelrapport van de stad Antwerpen. De stad Antwerpen verduidelijkt daarin niet welke berekening het hanteerde. Volgens een herberekening van AgODi en bevestigd door Antwerpen blijkt dat dit cijfer het volgende omvat:
  - o het aantal leerlingen met geboortjaar 1997 of eerder. Hierin zijn dus ook leerlingen opgenomen die in het statistisch jaarboek als 17-jarigen worden beschouwd;
  - o het voltijds secundair onderwijs, het buitengewoon secundair onderwijs, HBO en deeltijds beroepssecundair onderwijs. Het omvat dus meer onderwijsvormen dan de berekening in het statistisch jaarboek.

Indien de berekening gemaakt wordt volgens de definitie van het statistisch jaarboek, dan blijkt dat 16.9% van de Antwerpse leerlingen meerderjarig is. Dit percentage ligt dus inderdaad hoger dan 11% in Vlaanderen.

1. In het secundair onderwijs waren er in 2014-2015 54.441 meerderjarigen ingeschreven. Dit zijn de leerlingen geboren in 1996 of eerder. De leerlingen die tussen januari en juni 18 jaar worden, zijn geboren in 1997 en zijn hier niet in opgenomen.  
Merk op dat in dit cijfer ook de leerlingen deeltijds beroepssecundair onderwijs werden meegerekend, anders dan in het statistisch jaarboek 2014-2015.  
Hieronder vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger de onderverdeling van dit cijfer naar de gevraagde categorieën:

| hs                                   | graad                           | leerjaar | onderwijsvorm | Aantal<br>meerderjarige<br>leerlingen | Aantal<br>minderjarige<br>leerlingen |
|--------------------------------------|---------------------------------|----------|---------------|---------------------------------------|--------------------------------------|
| SO                                   | 1                               | 1        |               | 1                                     | 65.480                               |
| SO                                   | 1                               | 2        |               | 4                                     | 65.718                               |
| SO                                   | 2                               | 1        | ASO           | 3                                     | 32.842                               |
| SO                                   | 2                               | 1        | BSO           | 66                                    | 14.798                               |
| SO                                   | 2                               | 1        | KSO           | 3                                     | 1.285                                |
| SO                                   | 2                               | 1        | TSO           | 29                                    | 20.030                               |
| SO                                   | 2                               | 2        | ASO           | 59                                    | 29.145                               |
| SO                                   | 2                               | 2        | BSO           | 488                                   | 14.422                               |
| SO                                   | 2                               | 2        | KSO           | 26                                    | 1.422                                |
| SO                                   | 2                               | 2        | TSO           | 284                                   | 20.843                               |
| SO                                   | 3                               | 1        | ASO           | 525                                   | 26.034                               |
| SO                                   | 3                               | 1        | BSO           | 2.965                                 | 13.177                               |
| SO                                   | 3                               | 1        | KSO           | 233                                   | 1.475                                |
| SO                                   | 3                               | 1        | TSO           | 2.619                                 | 21.332                               |
| SO                                   | 3                               | 2        | ASO           | 3.391                                 | 21.671                               |
| SO                                   | 3                               | 2        | BSO           | 8.926                                 | 5.773                                |
| SO                                   | 3                               | 2        | KSO           | 662                                   | 863                                  |
| SO                                   | 3                               | 2        | TSO           | 8.401                                 | 12.573                               |
| SO                                   | 3                               | 3        | ASO           | 100                                   | 2                                    |
| SO                                   | 3                               | 3        | BSO           | 12.290                                | 5                                    |
| SO                                   | 3                               | 3        | KSO           | 173                                   | 3                                    |
| SO                                   | 3                               | 3        | TSO           | 3.008                                 |                                      |
| SO                                   | Onthaalonderwijs<br>Nieuwkomers |          | Anderstalige  | 145                                   | 2.363                                |
| SO                                   | modulair<br>onderwijs           |          | BSO           | 539                                   | 651                                  |
| Deeltijds beroepssecundair onderwijs |                                 |          |               | 4.327                                 | 4.480                                |
| Buitengewoon secundair onderwijs     |                                 |          |               | 5.174                                 | 15.487                               |

| Provincie                      | Aantal meerderjarige leerlingen | Aantal minderjarige leerlingen |
|--------------------------------|---------------------------------|--------------------------------|
| Antwerpen                      | 17.216                          | 108.721                        |
| Brussels Hoofdstedelijk Gewest | 1.968                           | 12.087                         |
| Limburg                        | 8.058                           | 53.578                         |
| Oost-Vlaanderen                | 11.906                          | 89.178                         |
| Vlaams-Brabant                 | 6.125                           | 56.707                         |
| West-Vlaanderen                | 9.168                           | 71.603                         |

| <b>Leeftijd</b> | <b>Aantal leerlingen</b> |
|-----------------|--------------------------|
| 18              | 31.383                   |
| 19              | 14.197                   |
| 20              | 5.192                    |
| 21              | 1.947                    |
| 22              | 838                      |
| 23              | 385                      |
| 24              | 171                      |
| 25              | 73                       |
| 26              | 36                       |
| 27              | 25                       |
| 28              | 12                       |
| 29              | 6                        |
| 30+             | 176                      |

| <b>Geslacht</b> | <b>Aantal meerderjarige leerlingen</b> |
|-----------------|----------------------------------------|
| M               | 31.433                                 |
| V               | 23.008                                 |

2. De gegevens die u vraagt worden niet allemaal door de scholen geregistreerd. Daardoor kan ik geen antwoord geven op deelvragen c, d en e. Ook voor vragen a en b worden deze indicatoren niet geregistreerd bij leerlingen uit het deeltijds beroepssecundair onderwijs, leerlingen die modulair onderwijs volgen, leerlingen uit het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers, leerlingen uit het buitengewoon secundair onderwijs. Deze leerlingen zitten dus niet in onderstaande resultaten:

a)

| <b>Thuis taal niet Nederlands</b> | <b>geen schoolse vertraging</b> | <b>schoolse vertraging</b> |
|-----------------------------------|---------------------------------|----------------------------|
| Nee                               | 266.996                         | 93.792                     |
| Ja                                | 22.349                          | 30.012                     |

b)

| <b>Schooltoelage</b> | <b>geen schoolse vertraging</b> | <b>schoolse vertraging</b> |
|----------------------|---------------------------------|----------------------------|
| Nee                  | 229.335                         | 76.501                     |
| Ja                   | 60.010                          | 47.303                     |

De gevraagde opsplitsingen naar onderwijsvorm, leerjaar, provincie, leeftijd en geslacht voeg ik toe in de bijlage.

3. Vooraleerst wil ik opmerken dat niet alle 54.441 meerderjarige leerlingen een schoolse vertraging opliepen:
- 15.571 leerlingen daarvan zijn ingeschreven in het derde leerjaar van de derde graad (7<sup>e</sup> jaar);
  - Ook de meerderjarigen in het buitengewoon onderwijs vormen een aparte categorie die niet noodzakelijk gerelateerd is aan zittenblijven.

Dit neemt niet weg dat de cijfers van het tweede leerjaar van de derde graad BSO opmerkelijk zijn: hier zijn 8.926 meerderjarigen ingeschreven ten opzichte van 5.773 minderjarigen, wat wil zeggen dat 60% in deze groep schoolse vertraging opliep. Opvallend zijn ook de hoge cijfers schoolse vertraging bij leerlingen waarvan de

Thuis taal niet Nederlands is en/of een schooltoelage krijgen. 44% van de leerlingen met een schooltoelage hebben schoolse vertraging ten opzichte van 25% van de leerlingen zonder schooltoelage. Bij de indicator Thuis taal niet Nederlands liggen de percentages nog verder uit elkaar, namelijk 57% ten opzichte van 26%.

## **BIJLAGE**

Overzicht